

HERDENKEN, HERINNEREN, HERBELEVEN

door Fon van Iersel

Behalve 'bloei maand' is mei ook het moment waarop bij ons lokaal en landelijk de oorlog '40-'45 wordt herdacht. De slachtoffers, de bevrijding. Daarbij groeit onvermijdelijk de groep mensen voor wie deze oorlog minder een emotionele gebeurtenis is dan een overvloedig gedocumenteerd stuk (steeds minder) recente geschiedenis. Even onvermijdelijk slinkt het aantal van hen bij wie de gevoelige snaren van het 'beleefd te hebben' zijn blijven trillen. Zij spreken over 'de meidagen', daarmee die ene week aangevend waarna een abundante lentesfeer voor altijd zou worden geassocieerd met de gevoelens van verbijstering, ongeloof, angst en woede van weleer.

Met deze twee oorlogsherinneringen van de bekende Bekenaar Eugène van der Heijden trachten wij een brug te slaan tussen 'herdenken' en 'herbeleven'. Het eerste verhaal 'Zigaretten aus Mund!' markeert zijn 'meidagen' als twintigjarige in Hilvarenbeek. En van zoveel meer. In 1944 zat Eugène vanwege zijn illegaliteitsverleden ondergedoken in Wanroij. Op donderdag 21 september ondernam hij zijn 'Fronttoerisme' en vierde zo zijn bevrijding. De ironie van de oorlog komt tot uiting in de twee bruggen die in de verhalen een rol spelen.

De opgeblazen brug in Hilvarenbeek kon de vijand niet stoppen en de onbeschadigde Waalbrug bracht de bevrijders niet verder.

C'est la guerre!

In mei 1940 maakte Jan Naajkens deze foto van de opgeblazen brug over het spruitenstroompje. Op de achtergrond zijn de bomen van Annanina's Rust te zien. Sinds de aanleg van de provinciale randweg is deze waterpassage een grond-duiker geworden en dus als brug moeilijk herkenbaar. Foto Collectie De Doornboom